

Parochiespiritualiteit

Jaargang 17 | nummer 1 | februari 2021

Centrum voor Parochiespiritualiteit

Heijendaalseweg 300

6525 SM Nijmegen

Tel: 024 - 35 58 029

E-mail: cps.nijmegen@kloosterbrakkenstein.nl

Website: www.parochiespiritualiteit.org

Verschijnt tweemaal per jaar

Volg ons

op Facebook

en op Twitter

IN DIT NUMMER

Gids in moeilijke tijden	1
Webinar	2
Poster	2
Webinars	2
Recensies	3
Catechese aanbod	4
Parochie en corona	4
Geloofsopvoeding	4

Gids in moeilijke tijden

In klooster Brakkenstein, waar het Centrum voor Parochiespiritualiteit gevestigd is, staat er een raam in de Sacramentskerk met het leven van **de heilige Jozef** afgebeeld. Tijdens vieringen kijk ik soms naar één van die afbeeldingen in het bijzonder: daar slaapt Jozef onrustig, terwijl een engel hem bijstaat. Het is iets wat ik herken uit mijn eigen leven. Hoe vaak komen bij mij niet angsten voorbij midden in de nacht? Het stelt me gerust, dat Jozef dit ook meegemaakt heeft, dat ook hij soms niet wist wat hij moest doen, en dat God toch bij hem is gebleven.

Paus Franciscus heeft van 8 december 2020 tot en met 8 december 2021 **een Jozefjaar** afgekondigd. In zijn recente apostolische brief *Patris Corde* beveelt hij de heilige Jozef aan als “voorspreker, steun, en gids in moeilijke tijden”. Hij looft Jozef om zijn nederigheid en geloof, maar ook om zijn “creatieve moed”. Dit liet Jozef zien bijvoorbeeld toen hij onderdak vond voor Maria, vlak voor haar bevalling. En hoe hij daarna zijn gezin in veiligheid heeft gebracht, toen Koning Herodes hen op de hielen zat. In Jozef ziet de paus een speciale patroon voor vluchtelingen en mensen die nu lijden onder de pandemie, maar ook ziet hij een rolmodel voor ouders en zorgverleners. Want Jozef “trad de werkelijkheid met open ogen tegemoet” en hij nam er persoonlijk verantwoordelijkheid voor. Steeds weer zei hij ‘ja’ tegen God en stelde hij zich dienstbaar op. Hij vroeg geen aandacht voor zichzelf, maar in plaats daarvan liet hij Gods liefde zien.

Het doel van de apostolische brief (de titel betekent: ‘Met een Vaderhart’) en van het Jozefjaar is “om liefde voor de heilige Jozef te vermeerderen, om ons aan te moedigen zijn voorspraak te vragen, en zijn deugden en ijver na te volgen”. Gelovigen kunnen in dit jaar een volle aflat verdienen door gebed, boetedoening en daden van liefde. Aandacht voor de heilige Jozef past ook goed bij het **‘Jaar voor het gezin’** dat ingaat op 19 maart 2021 en duurt tot 22 juni 2022. Tijdens dit gezinsjaar wil de paus gezinnen sterken met vruchten van zijn apostolische exhortatie *Amoris laetitia* (een brief die paus Franciscus in 2016 schreef over de pastorale zorg aan gezinnen). (TS)

Webinar

Woensdagavond 3 maart 2021

Een jaar vol feesten

Op woensdagavond 3 maart 2021 organiseert het CPS een webinar over het liturgisch jaar met als titel 'Een jaar vol feesten' (van 20 tot 21 uur). Inleider is broeder Johan te Velde osb.

Het webinar gaat over de betekenis van het liturgisch jaar met de feesten, gedenkdagen en bijzondere periodes die we elk jaar voorbij zien komen. Broeder Johan zal ten eerste ingaan op hoe het liturgisch jaar werkt. Het legt een relatie tussen enerzijds de dagen en weken en maanden van ons leven, en anderzijds het verhaal van God die in Jezus ons nabij is en ons laat leven in zijn Geest. Dat is 'de heiliging van de tijd'. Die dagen die wij steeds weer ontvangen om te leven zijn niet neutraal: ze zijn een gave en een opdracht van God.

Tevens komen de verschillende 'kringen' (denk aan de kerstkring, de Paaskring en de kring van de heiligen) en enkele bijzondere feesten aan de orde. Ook is er aandacht voor het oudste en belangrijkste feest: de zondag, de eerste dag van de week waarop we de verrijzenis van de Heer vieren. Er is gelegenheid om vragen te stellen.

Br. Johan te Velde (1954) is monnik in de St. Willibrordsabdij te Doetinchem. Hij promoveerde in 2017 op een proefschrift over het evalueren van liturgische hervormingen, geeft lezingen en retraites, geestelijke begeleiding aan onder andere priesterstudenten en is hoofdredacteur van het *Benedictijns Tijdschrift*.

Poster

Poster liturgisch jaar

Eind november 2020 is er een nieuwe, frisse poster van het kerkelijk of liturgisch jaar verschenen. Hiermee hoopt het CPS ouders en andere opvoeders te ondersteunen in de geloofsofvoeding en bij te dragen aan een sterkere verbinding tussen het katholieke, christelijke geloof en het dagelijkse leven.

De poster is op een speelse manier vorm gegeven en in de tekening kan telkens weer iets nieuws ontdekt worden. Marjet de Jong van bureau Taal & tekenen ontwierp de poster. Marjet: "Ik hoop dat de poster rust en ritme laat zien: het vertrouwde van wat steeds terugkeert. En het besef dat je met Jezus door het leven gaat. Alles draait om Zijn liefde. Vandaar centraal een Jezus die ieder omarmt."

De poster is te bestellen afgedrukt als poster (A3 formaat: 2,50 euro; A2 formaat: 5 euro. Bij verzending komt er in beide gevallen 10 euro verzendkosten bij). De posters kunnen besteld worden via de webwinkel van het CPS. Bestellingen worden gewoonlijk op woensdag verzonden.

Aanmelding webinars

op 3, 10 en 17 maart 2021

U kunt zich aanmelden voor de webinar(s) via parochiespiritualiteit.org. U ontvangt dan een link voor het/betreffende webinar(s). Graag aanmelden uiterlijk twee dagen vóór aanvang van het webinar.

Deelname aan de webinars is gratis. Een gift voor het werk van het CPS wordt op prijs gesteld en kan overgemaakt worden naar NL 30 INGB 0000 118 111.

Bij voorbaat hartelijk dank!

Webinars

Woensdagavonden 10 en 17 maart 2021

Meister Eckhart en Catharina van Siena

Op de woensdagavonden 10 en 17 maart organiseert het CPS twee webinars, telkens van 20 tot 21 uur. De inleiders zijn beiden Dominicanes bij de Dominicanessen van Neerbosch, te Nijmegen.

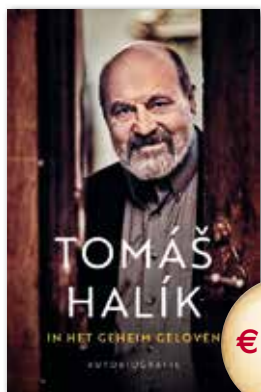

10 maart: Zr. Marga Zwiggelaar OP zal een webinar verzorgen over 'Met Meister Eckhart op weg in de vastentijd.' Al een aantal jaren is Zr. Marga gegrepen door de filosoof, theoloog en mysticus Meister Eckhart van Hocheim (1260-1328) en de Rijnlandse Mystiek. Bij Meister Eckhart draait het in het leven om het loslaten van beelden: beelden van jezelf, van de ander, van de wereld, maar ook van God. Hij wil mensen aansporen om met een grote openheid en vrijheid de wereld en God tegemoet te treden. Voor Meister Eckhart zijn stilte en leegte dan ook een levensnoodzaak. Het stil worden, het loslaten, het zijn thema's waar we ons in de vastentijd ook mee bezig houden. Aan de hand van preken van Meister Eckhart, onderzoeken we hoe we met hem een Grond kunnen vinden, op weg naar Pasen.

17 maart: Zr. Catharina Al OP zal een webinar verzorgen over 'Met Catharina van Siena op weg in de vastentijd.' Zij heeft zich door deze Middeleeuwse heilige laten inspireren om bij de Dominicanessen in te treden en heeft haar naam mogen aannemen. Catharina van Siena (1347-1380) is kerkklerares en patrones van Europa. Ze leefde net als ons in een onrustige tijd. De mystiek van Catharina laat een weg na die wij met Gods hulp aankunnen. Deze lezing geeft er een inkijk in. Catharina's leven en haar boek *De Dialoog* mogen ons in de vastentijd van dit woelige jaar bemoedigen en vertrouwen geven.

Recensie

€ 29,99

In het geheim geloven (2020) Autobiografie Tomáš Halík

De autobiografie van Tomáš Halík (1948) verscheen eind vorig jaar in het Nederlands. De Tjechische filosoof, priester en hoogleraar vertelt daarin zijn levensverhaal. Er zijn inmiddels een aantal van zijn boeken in het Nederlands vertaald en dit boek heeft mij geholpen om Halík beter te begrijpen.

Een fascinerend levensverhaal, want hoe komt iemand tot geloof in het communistische Tsjecho-Slowakije en hoe wordt iemand ook nog eens achter het ijzeren gordijn in het geheim tot priester gewijd? Zo geheim zelfs, dat zijn moeder nooit heeft geweten dat hij priester was. En hoe werkt iemand dan vervolgens ondergronds als priester.

De mooiste passages in het boek vind ik hoe Halík spreekt over zijn ontluikende geloof en priesterroeping, over een beproeving vlak voor zijn priesterwijding en hoe hij de drijvende motor is geworden van een project van 'nationale geestelijke vernieuwing' om zijn land na de val van het ijzeren gordijn weer op te bouwen. Aan het einde van het boek licht hij nogmaals zijn theologische standpunten toe, waarbij hij voor mensen buiten de Kerk vaak milder is dan voor zijn eigen geloofsgenoten. Al met al, een aanrader om de persoon van Halík beter te leren kennen. (MS)

Bekering als zonsopgang

“Zo is God, als Hij ons leven binnentreedt, niet slechts een variabele die wij toevoegen aan alle ‘andere’ zaken die wij al eerder hebben leren kennen, maar veeleer zien wij plotseling alles in een ander licht en gaan wij de wereld totaal anders begrijpen”(p. 54)

Recensie

€ 3,00

De lector (2021) Het Woord van God horen en voorlezen in de liturgie Johan te Velde o.s.b.

Handleiding voor de lector

Ik heb drie keer in mijn leven een cursus gevolgd om voor te lezen in de kerk, en elke keer was het zeer de moeite waard. Voor wie niet de kans krijgt om zo'n cursus te volgen, of als hulpmiddel bij een dergelijke cursus, is er nu een compacte handleiding beschikbaar. Br. Johan te Velde o.s.b., monnik van de St. Willibrordusabdij te Doetinchem, heeft de taak van de lector onder de loep genomen. In dit boekje van 32 pagina's vinden wij tips voor hoe goed voor te lezen, maar ook een toelichting over de Bijbel, het lectionarium, en de liturgie van het Woord.

Te Velde benadrukt de dubbele dienstbaarheid van de lector: aan God en aan de gemeenschap. Door zich goed voor te bereiden, helpt de lector zijn toehoorders het Woord van God binnen te laten in hun leven. Hierdoor groeit de lector ook zelf in verbondenheid met God.

Kenmerkend citaat: “Probeer professioneel voor te lezen, wel met een bepaalde emotie, maar zonder dat het overheersend wordt. Het belangrijkste is dat mensen de kans krijgen de tekst zelf goed te horen.” Te Velde onderstreept hoe belangrijk het is dat lectors oefenen voordat ze voorlezen. Tip voor parochies: zorg ervoor dat alle lectors de lezingen op tijd van te voren krijgen of zelf weten te vinden.

Het boekje is te bestellen bij het CPS en het bisdom Rotterdam.

Recensie

€ 12,75

Geluk waar je het niet verwacht (2020) Een meditatie over de zaligsprekingen Jacques Philippe

Raadselachtig geluk van de zaligsprekingen

Het blijft de mysterieuze kern van de leer van Jezus: de Bergrede, en met name de acht zaligsprekingen (Matteüs 5:3-12). “Gelukkig die arm van geest zijn, want hun behoort het koninkrijk der hemelen. Gelukkig die verdriet hebben, want zij zullen getroost worden...” Hoewel paus Franciscus de zaligsprekingen de “identiteitskaart van de christen” noemt, blijven deze uitspraken ongrijpbaar en uitdagend. Hoezo ‘gelukkig’ zijn als je arm en verdrietig bent? Kan God zulke ervaringen niet beter uitbannen? Om zulke vragen kan de gelovige niet heen, zeker niet in de Vastentijd, laat staan tijdens de corona pandemie.

Voor de Franse priester Jacques Philippe hoort stilstaan bij de zaligsprekingen er altijd bij, als lid van de *Gemeenschap van de Zaligsprekingen*. Vruchten van zijn meditatie proeven we in zijn boek *Geluk waar je het niet verwacht*. Philippe ziet in de zaligsprekingen een pad van innerlijke vernieuwing. Het zijn niet alleen wijzers voor gedrag; ze tonen ook een traject van vereenzelviging met Christus zelf. Ze beschrijven Jezus en de belangrijkste voorwaarden om ons volledig open te kunnen stellen voor de werking van zijn Geest. In het boek neemt Philippe de zaligsprekingen één voor één voor zijn rekening.

Hoezo ‘gelukkig’? Omdat, Philippe zegt, God met ons is, in ons lijden. Maar ook omdat het aannemen van Gods houding van nederigheid, ons bevrijdt van de angst die ons gevangen houdt in deze wereld. Het naleven van de zaligsprekingen maakt ons spiritueel volwassen. (TS)

Catechese aanbod

Sycamore

20 korte films (van 20 min) die het katholieke geloof uitleggen

Is er ondersteunend, eigentijds en professioneel materiaal te vinden, dat jou helpt om een geloofsgesprek in goede banen te leiden? En dat ook nog eens het katholieke geloof in toegankelijke taal uitlegt? Bijv. voor een groepje (jong) volwassenen dat meer wil weten over het katholieke geloof? Of voor mensen die zich voorbereiden om katholiek te worden? Ja, dat is er. De filmserie 'Sycamore' heeft me positief verrast. Een jongvolwassene, waarmee ik de eerste aflevering over 'geluk' keek, zei: "Deze film zou ik zo aan mijn vrienden kunnen laten zien". Dat is een mooi compliment voor de Britse makers van de serie!

'Sycamore' is een boomsoort. Hier verwijst het naar de moerbeivijgenboom waar Zacheüs in klom om Jezus te kunnen zien (Lc. 19,4).

Het is de bedoeling dat elke film drie keer wordt stil gezet, opdat er aan de hand van vragen een gesprek plaats vindt in kleine groepen. Het fijne is dat elke film op zichzelf bekeken kan worden. Zodoende kun je dus ook je 'eigen cursus' samenstellen van bijv. 3, 4, 5 of 6 avonden, afhankelijk van je doelgroep of periode van het kerkelijk jaar, zoals bijv. de **Vastentijd** of **Paas-tijd**. Hiervoor zijn op de Engelse website ook zogenaamde 'pathways' te vinden.

'Sycamore' kan zowel **online** - een geschenk in deze coronatijd (!) - als offline (in een groep) bekeken worden. Per eind januari 2021 zijn de eerste tien films ondertiteld beschikbaar. (MS)

Voor meer informatie:
www.rk-alpha-centrum.nl en
www.sycamore.fm

Parochie en corona

Wat kan wél

Op de website van het CPS publiceren we onder de kop 'parochie en corona' regelmatig diverse artikelen waarin we nadenken over hoe corona het kerkelijke leven verandert en op de lange termijn zal beïnvloeden. Eén van de grote vragen is natuurlijk: hoe houd je überhaupt het contact met de geloofsgemeenschap in stand? Laat staan met mensen van buiten de kerk. Op www.parochiespiritualiteit.org geven we 'praktische tips' en hopelijk inspiratie in deze tijd over wat wél kan en mogelijk is! We houden ons ook aanbevolen voor uw tips en ervaringen.

Nieuwe podcast 'Weg van de liturgie'

Een nieuwe podcast over de liturgie! Twee experts gaan in gesprek over de katholieke liturgie. Samuel Goyvaerts is docent liturgie aan Universiteit van Tilburg. Arjen Bultsma is priester van het bisdom Groningen-Leeuwarden, hij is pastoor in Bolsward en vicaris. Juist deze coronatijd, waar bijv. samen zingen niet kan en een beperkt aantal kerk-gangers is toegestaan, is een goede gelegenheid om na te denken en te spreken over wat de liturgie inhoudt.

Beluister de afleveringen via www.parochiespiritualiteit.org en www.katholiekleven.nl

De conferentie 'De missionaire parochie - Als God renoveert'

Deze conferentie kon helaas vanwege de corona in maart 2020 geen doorgang vinden. Houd de website in de gaten voor nieuws over een nieuwe conferentie, mogelijkheden voor ondersteuning en diverse interessante webinars.

Meer informatie:
www.missionaireparochie.nl

Geloofsopvoeding

'Geloven thuis' - nu meer dan ooit!

Als thuis inderdaad 'the new hub' is, waar naast het gezinsleven ook werk, onderwijs, fitness en ontspanning plaats vinden, dan is 'Geloven thuis' meer nodig dan ooit.

Dit project voor geloofsopvoeding werd in 2003 opgericht door de Katholieke Bijbel Stichting in samenwerking met het aartsbisdom Utrecht en het CPS. In de eerste jaren hebben we 'geloofskoffers' met prentenboeken, spelletjes en gebedskaarten gemaakt. Ter ondersteuning van het gebruik van dit materiaal, hebben we ook een website gebouwd. Maar geleidelijk aan werd **de website** de focus. Acht keer per jaar kwamen we met een nieuw thema dat aansloot bij zowel het kerkelijk jaar als het schooljaar en de seizoenen. Met lichte verbazing zagen we de site gemiddeld meer dan duizend bezoeken per dag halen - en dat doet de website nog steeds. Ouders, docenten en andere opvoeders vinden er ideeën en materialen om hun (katholieke) gelovige inspiratie door te geven.

Op dit moment **vernieuwen** we de website en onze aanpak. Twee nieuwe mensen hebben onze redactie versterkt. Dat zijn Edith Vos, die onze webmaster wordt, en Meike Hettinga, een creatieve jonge moeder en pastorale beroepskracht. Ook zijn wij in gesprek met potentiële nieuwe partners, die het project samen kunnen dragen met de huidige partners Adveniat en het CPS.

Met veel dank en verwondering kijken we terug op de bijdrage van redactielid **Ellie Keller**, die nu met pensioen gaat. Ellie beheerde de website, maakte talloze 'kijktafels', en schreef mooie artikelen. Ontzettend bedankt, Ellie! Ook veel dank aan collega redactieleden Marjet de Jong, Nelleke Spiljard, en Ruth Hartog-Hoogendam. (TS)

Benieuwd? Ga naar www.geloventhuis.nl

Kijktafel voor Pinksteren van Ellie Keller.